ສະພາວິທະຍາສາດສັງຄົມ ແຫ່ງຊາດ

ກະຕິບ

ບາງບັນຫາເສດຖະສາດ ກ່ຽວກັບ ການພັດທະນາ ຢູ່ ສປປ ລາວ

ຜູ້ຂຽນ ແລະຮຽບຮຽງ
ເຈືອງ ສິມບູນຂັນ

2013

ສະພາວິທະຍາສາດສັງຄົມແຫ່ງຊາດ

ກະຕິບ

ບາງບັນຫາເສດຖະສາດ
ກ່ຽວກັບການພັດທະນາຢູ່ ສປປ ລາວ

ຜູ້ຂຽນ ແລະ ຮຽບຮຽງ

ເຈືອງ ສົມບູນຂັນ

ປະລິນຍາໂທວິຊາເສດຖະສາດການເມືອງ
ຈາກມະຫາວິທະຍາໄລແຫ່ງລັດເບລາຣູສ (Belarussia)
ສະຫະພາບໂຊວຽດ, ປີ 1983

- 2013 -

ກະຕິບບາງບັນຫາເສດຖະສາດ
ກ່ຽວກັບການພັດທະນາ ຢູ່ ສປປ ລາວ

ອອກແບບໜ້າປົກ ໂດຍ : ນາງ ດວງແຂ ບຸນຍາວົງ

ພິມຄັ້ງແຮກ : ປີ 2013 ຈຳນວນ 1.000 ເຫຼັ້ມ

212 ໜ້າ ຂະໜາດ 14.5 x 20.5 ຊມ

ຈັດພິມໂດຍ :

ສະພາວິທະຍາສາດສັງຄົມແຫ່ງຊາດ

ພິມທີ່ໂຮງພິມແຫ່ງລັດ

ຄຳນຳ

ການສະຖາປະນາ ສາທາລະນະລັດ ປະຊາທິປະໄຕ ປະຊາຊົນລາວ ໃນວັນທີ 2 ທັນວາ 1975 ໄດ້ເຮັດໃຫ້ປະເທດເຮົາມີເອກະລາດ ມີເອກະພາບ ມີອຳນາດອະທິປະໄຕອັນຄົບຖ້ວນ ແລະ ມີສັນຕິພາບ, ຊຶ່ງໄດ້ເປັນເງື່ອນໄຂອັນອຳນວຍໃຫ້ແກ່ການພັດທະນາ.

ຕະຫລອດໄລຍະເກືອບ 40 ປີຜ່ານມາ, ໂດຍສະເພາະແມ່ນພາຍຫລັງທີ່ໄດ້ດຳເນີນການປ່ຽນແປງໃໝ່ຢ່າງມີຫລັກການ ແຕ່ປີ1986 ມານີ້, ການສ້າງສາພັດທະນາໄດ້ມີບັນຍາກາດໃໝ່ ແລະ ມີຜົນສຳເລັດໃໝ່ອັນສຳຄັນໃນຫລາຍດ້ານ; ຊຶ່ງໄດ້ເປັນເງື່ອນໄຂໃຫ້ແກ່ການປັບປຸງຊີວິດການເປັນຢູ່ຂອງປະຊາຊົນພົນລະເມືອງໃຫ້ດີຂຶ້ນ ເຮັດໃຫ້ສະຖຽນລະພາບການເມືອງມີຄວາມໜັກແໜ້ນ ແລະ ສັງຄົມມີຄວາມສະຫງົບປອດໄພ-ເປັນລະບຽບຮຽບຮ້ອຍ ໂດຍພື້ນຖານ.

ແຕ່ກໍຕ້ອງຮັບຮູ້ຕາມຄວາມເປັນຈິງວ່າ ບົນເສັ້ນທາງແຫ່ງການພັດທະນານັ້ນ ປະເທດເຮົາຍັງມີບັນຫາຈຳນວນໜຶ່ງທີ່ມີລັກສະນະທ້າທາຍທີ່ຕ້ອງໄດ້ແກ້ໄຂ ເປັນຕົ້ນແມ່ນບັນຫາຄວາມທຸກຍາກຂອງປະຊາຊົນ ກໍຄື ຂອງຄອບຄົວທີ່ຍັງມີອັດຕາສ່ວນສູງພໍສົມຄວນ, ບັນຫາການເຕີບໂຕຂອງເສດຖະກິດ ທີ່ຍັງບໍ່ທັນມີຄຸນນະພາບ ແລະ ຍັງບໍ່ທັນໄປຕາມທິດທີ່ຍືນຍົງ, ບັນຫາການຍົກສູງສະມັດຖະພາບການຜະລິດ ແລະ ປະສິດທິພາບຂອງເສດຖະກິດ ຕິດພັນກັບການຄຸ້ມຄອງ ແລະ ນຳໃຊ້ຊັບພະຍາກອນທຳມະຊາດ; ບັນຫາການຊຸກຍູ້ສົ່ງເສີມການຜະລິດເປັນສິນຄ້າ ແລະ ການບໍລິການສ້າງລາຍໄດ້ຂອງຄອບ

ຄິວ ລວມທັງບັນຫາທາງດ້ານການສຶກສາ ແລະ ສາທາລະນະສຸກ ທີ່ພົວພັນເຖິງການບັນລຸເປົ້າໝາຍສະຫັດສະວັດ ດ້ານການພັດທະນາ, ບັນຫາການພົວພັນຮ່ວມມື ແລະ ການເຊື່ອມໂຍງເສດຖະກິດກັບພາກພື້ນ ແລະ ສາກົນ; ນອກຈາກນັ້ນ ກໍມີບາງບັນຫາອື່ນໆອີກ...

ໃນປຶ້ມຫົວນີ້ ຜູ້ຂຽນໄດ້ພະຍາຍາມ**ສັງລວມເອົາແຕ່ບາງບັນຫາທາງດ້ານເສດຖະສາດເຂົ້າໄວ້ໃນ "ກະຕິບ" ຊຶ່ງແມ່ນພາຊະນະອັນເປັນເອກະລັກສຳລັບໃສ່ເຂົ້າໜຽວຂອງຄົນລາວເຮົາ. ສ່ວນບັນຫາຕ່າງໆທີ່ບັນຈຸຢູ່ໃນນັ້ນ ກໍລ້ວນແຕ່ກ່ຽວຂ້ອງກັບການພັດທະນາປະເທດເຮົາ; ຊຶ່ງຄວນໄດ້ຮັບການຄົ້ນຄວ້າ ແລະ ເຜີຍແຜ່ແນະນຳໃຫ້ກວ້າງຂວາງເພື່ອແລກປ່ຽນຄວາມຄິດ ແລະ ທັດສະນະກ່ຽວກັບທິດທາງວິທີການແກ້ໄຂນຳກັນ ແນໃສ່ເຮັດໃຫ້ການເຕີບໂຕຂອງເສດຖະກິດແຫ່ງຊາດມີຄຸນນະພາບ ແລະ ເຮັດໃຫ້ການພັດທະນາປະເທດເຮົາໄປຕາມທິດທີ່ຍືນຍົງ.**

ນອກຈາກບັນຫາເສດຖະສາດຈຳນວນ 7 ບົດ, ໃນ "ກະຕິບ" ນີ້ຍັງໄດ້ນຳສະເໜີບົດທີ VIII ກ່ຽວກັບເສດຖະສາດການເມືອງຂອງທ່ານ ມາກສ໌ ແລະ ທ່ານ ເລນິນ ຕື່ມອີກ. ຈຸດປະສົງຂອງການສະເໜີບົດນີ້ແມ່ນ ເພື່ອທົບທວນຄວາມຮູ້ກ່ຽວກັບເສດຖະສາດການເມືອງມາກຊິສ, ຊຶ່ງເປັນອົງປະກອບອັນໜຶ່ງທີ່ສຳຄັນຂອງທິດສະດີມາກສ໌-ເລນິນ. ບົດນີ້ໄດ້ປັບປຸງເພີ່ມເຕີມຈາກເອກະສານຄົ້ນຄວ້າຂອງປະທານໄກສອນ ພົມວິຫານ ຊຶ່ງຜູ້ຂຽນໄດ້ຄົ້ນຄວ້າສັງລວມໃຫ້ເພິ່ນໃນປີ 1987.

ຄວາມຄິດ ແລະ ທັດສະນະຄວາມຮັບຮູ້ທີ່ສະເໜີອອກໃນປຶ້ມນີ້ ສ່ວນໃຫຍ່ແມ່ນມາຈາກການຄົ້ນຄວ້າສັງລວມແນວທາງ-ນະໂຍບາຍ

ຂອງພັກ ແລະ ລັດເຮົາ; ລວມທັງບົດຮຽນຂອງຕ່າງປະເທດທີ່ຜູ້ຂຽນໄດ້ຄັດຈ້ອນເອົາມາຈາກເອກະສານຕ່າງໆ ໂດຍຈະເຫັນວ່າມັນຈະເປັນປະໂຫຍດ ສຳລັບການຄົ້ນຄວ້ານຳມາໝູນໃຊ້ເຂົ້າກັບເງື່ອນໄຂຈຸດພິເສດຂອງປະເທດເຮົາ.

ເນື່ອງຈາກວ່າ, ຈຸດປະສົງຂອງການຂຽນປຶ້ມຫົວນີ້**ບໍ່ແມ່ນເພື່ອໃຊ້ເປັນຫລັກສູດ ຫລື ຕຳລາ**ການຮຽນ-ການສອນ ແລະ ບໍ່ແມ່ນວິທະຍານິພົນ; ສະນັ້ນ ຜູ້ຂຽນຈຶ່ງບໍ່ໄດ້ເນັ້ນໜັກການໃຫ້ນິຍາມຄວາມໝາຍ ແລະ ການອະທິບາຍຊີ້ແຈງແບບວິຊາການ; ຍິ່ງໄປກວ່ານັ້ນແມ່ນບໍ່ໄດ້ເອົາຕົວເລກຂໍ້ມູນທາງວິທະຍາສາດ ແລະ ຫລັກມູນທິດສະດີຕົ້ນສຳນັກມາເປັນສິ່ງຢັ້ງຢືນ-ອ້າງອີງຫລາຍປານໃດ. ສ່ວນວິທີຂຽນ ກໍຂຽນແບບໃຫ້ຜູ້ອ່ານສາມາດເຂົ້າໃຈໄດ້ງ່າຍ ຕໍ່ແຕ່ລະບັນຫາທີ່ຍົກຂຶ້ນໂດຍບໍ່ໄດ້ຈັດລຽງເປັນລະບົບ "ໂລຊິກ" ເກາະກ່າຍກັນພໍປານໃດ.

ຜູ້ຂຽນເຂົ້າໃຈດີວ່າ ປຶ້ມຫົວນີ້ມີຍັງຫລາຍຈຸດຕ້ອງໄດ້ປັບປຸງເພີ່ມເຕີມ ເພື່ອໃຫ້ມີເນື້ອຫາສາລະສົມບູນ; ແຕ່ເຖິງຢ່າງໃດກໍເຊື່ອວ່າເມື່ອທ່ານໄດ້ອ່ານ ທ່ານຈະສຳພັດໄດ້ກ່ຽວກັບຄຸນ**ປະໂຫຍດຂອງມັນໃນດ້ານການແລກປ່ຽນ ຮຽນຮູ້ບັນຫາທາງເສດຖະສາດຈຳນວນໜຶ່ງກ່ຽວກັບການພັດທະນາຢູ່ ສປປ ລາວ ຂອງພວກເຮົາ.** ຍ້ອນແນວນັ້ນ ຜູ້ຂຽນຈຶ່ງຈິງໃຈໃສ່ຊື່ປຶ້ມຫົວນີ້ວ່າ **"ກະຕິບບາງບັນຫາເສດຖະເສດກ່ຽວກັບການພັດທະນາຢູ່ ສປປ ລາວ "**, ຊຶ່ງປຽບເໝືອນ "ກະຕິບ" **ທີ່ມີເຂົ້າໜຽວຮ້ອນໆຢູ່ໃນນັ້ນ** ຊຶ່ງຍາມໃດທ່ານຢາກກິນ ທ່ານກໍເປີດອອກ ແລະ ຈົກມາກິນໄດ້.

ບົດທີ I

ຄວາມດ້ອຍພັດທະນາຂອງປະເທດເຮົາ ແລະ ບັນຫາທ້າທາຍຈຳນວນໜຶ່ງ

ໃນໂລກປັດຈຸບັນເພິ່ນໄດ້ຈັດບັນດາປະເທດ ແລະ ເຂດແຄວ້ນອອກເປັນສອງກຸ່ມໃຫຍ່ ຄື: "**ກຸ່ມປະເທດທີ່ພັດທະນາແລ້ວ**" ແລະ "**ກຸ່ມປະເທດພວມ ຫລື ກຳລັງພັດທະນາ**". ຢູ່ໃນກຸ່ມປະເທດພວມພັດທະນາ ຍັງລວມເອົາປະເທດດ້ອຍພັດທະນາ 40 ກວ່າປະເທດເຂົ້ານຳ, ຊຶ່ງປະເທດເຮົາ ກໍຖືກຈັດເຂົ້າຢູ່ໃນກຸ່ມນີ້. ກຸ່ມປະເທດພວມພັດທະນາຍັງຖືກເອີ້ນໃນບາງກໍລະນີວ່າ "**ກຸ່ມປະເທດໂລກທີສາມ**", ຊຶ່ງລວມເອົາສ່ວນໃຫຍ່ຂອງບັນດາປະເທດສະມາຊິກອົງການສະຫະປະຊາຊາດ.

ການຈັດເອົາປະເທດນັ້ນ-ປະເທດນີ້ ເຂົ້າໃນສອງກຸ່ມໃຫຍ່ດັ່ງກ່າວນັ້ນ ລ້ວນແຕ່ແມ່ນອົງການສາກົນ ຫລື ອົງການລະຫວ່າງປະເທດເປັນຜູ້ຈັດ ໂດຍອີງໃສ່**ມາດຕະຖານສະເພາະ**ຂອງໃຜລາວ.

ເຊັ່ນ: **ອົງການສະຫະປະຊາຊາດ** ເຄີຍໄດ້ຈັດບັນດາປະເທດພວມພັດທະນາອອກເປັນກຸ່ມຍ່ອຍ 3 ກຸ່ມ ຄື:

ກຸ່ມທີໜຶ່ງ: ແມ່ນກຸ່ມປະເທດທີ່ທຸກຍາກ ຫລື ດ້ອຍພັດທະນາກວ່າໝູ່.

ກຸ່ມທີສອງ: ແມ່ນກຸ່ມປະເທດພວມພັດທະນາ ທີ່ບໍ່ໄດ້ສົ່ງນ້ຳມັນອອກຂາຍຕ່າງປະເທດ.

ກຸ່ມທີສາມ: ແມ່ນກຸ່ມປະເທດພວມພັດທະນາທີ່ສົ່ງນ້ຳມັນອອກຂາຍຕ່າງປະເທດ.

ສ່ວນທະນາຄານໂລກ ກໍອີງໃສ່ມາດຕະຖານຂອງຕົນຈັດເອົາທັງໝົດປະເທດທີ່ພັດທະນາແລ້ວ ແລະ ພວມພັດທະນາເຂົ້າໃນລະບົບການຈັດກຸ່ມລວມນຳກັນ, ຊຶ່ງໃນນັ້ນ ແຕ່ລະປະເທດຕ້ອງມີປະຊາກອນເກີນໜຶ່ງລ້ານຄົນຂຶ້ນໄປ. ຈາກນັ້ນ ກໍເອົາ**ລາຍໄດ້ສະເລ່ຍຕໍ່ຄົນມາເປັນມາດຕະຖານຈັດປະເທດຕ່າງໆອອກເປັນ 4 ກຸ່ມ**ຍ່ອຍ ຄື:

1) ກຸ່ມປະເທດທີ່ມີລາຍໄດ້ຕ່ຳ
2) ກຸ່ມປະເທດທີ່ມີລາຍໄດ້ປານກາງ
3) ກຸ່ມປະເທດທີ່ມີລາຍໄດ້ສູງກວ່າປານກາງ
4) ກຸ່ມປະເທດທີ່ມີລາຍໄດ້ສູງ.

ການຈັດບັນດາປະເທດອອກເປັນກຸ່ມໃຫຍ່ ແລະ ກຸ່ມຍ່ອຍ ຄືແນວນັ້ນ ນອກຈາກໄດ້ອີງໃສ່ມາດຕະຖານສະເພາະແລ້ວ ເພິ່ນຍັງອີງໃສ່**ບັນຫາກວມລວມຈຳນວນໜຶ່ງທີ່ຄ້າຍຄືກັນ** ຊຶ່ງມີຢູ່ໃນແຕ່ລະປະເທດພວມພັດທະນາ. ບັນຫາກວມລວມທີ່ຄ້າຍຄືກັນນັ້ນ ຖືເປັນ**ບັນຫາທ້າທາຍໃຫຍ່**ບົນເສັ້ນທາງການພັດທະນາ. ບັນຫາກວມລວມຄ້າຍຄືກັນທີ່ມີລັກສະນະທ້າທາຍທີ່ວ່ານັ້ນລວມມີ: ບັນຫາຄວາມທຸກຍາກຂອງປະຊາຊົນ; ບັນຫາການໄດ້ຮັບການສຶກສາຂັ້ນພື້ນຖານບໍ່ທົ່ວເຖິງ ຫລື ໄດ້ຮັບການສຶກສາທີ່ຂາດຄຸນນະພາບ, ບັນຫາການໄດ້ຮັບການບໍລິການດ້ານສາທາລະນະສຸກບໍ່ທົ່ວໜ້າ ແລະ ມີອາຫານການກິນບໍ່ພຽງພໍ ແລະ ຂາດທາດບຳລຸງ; ບັນຫາການຂາດວຽກເຮັດງານທຳ ແລະ ການຫວ່າງງານຕາມລະດູການ; ບັນຫາຄວາມອ່ອນນ້ອຍຂອງພື້ນຖານເສດຖະກິດແຫ່ງຊາດ ແລະ ການເງິນຂອງປະເທດທີ່ຕ້ອງໄດ້ເພິ່ງພາການຊ່ວຍເຫລືອຈາກພາຍນອກ; ບັນຫາການຄຸ້ມຄອງແຫລ່ງ

ຊັບພະຍາກອນ ແລະ ການນຳໃຊ້ທີ່ຍັງດ້ອຍປະສິດທິພາບ ທີ່ກໍ່ໃຫ້ເກີດຜົນກະທົບໃນຫລາຍດ້ານ, ບັນຫາຄວາມເລື່ອມລໍ້າ ແລະ ຄວາມບໍ່ສະເໝີພາບທາງສັງຄົມ ແລະ ບັນຫາອື່ນໆອີກ...

ສຳລັບປະເທດເຮົາ ຊຶ່ງໄດ້ຖືກຈັດໃຫ້ຢູ່ໃນກຸ່ມບັນດາປະເທດດ້ອຍພັດທະນາ ກໍມີບັນຫາທີ່ຄ້າຍຄືກັນ ແລະ ຕ່າງກັນກັບບັນຫາກວມລວມເຫລົ່ານັ້ນ, ຊຶ່ງສາມາດແຍກເປັນ 4 ບັນຫາໃຫຍ່ທີ່ສະທ້ອນເຖິງສະພາວະຄວາມເປັນຈິງ ດັ່ງນີ້:

ບັນຫາໃຫຍ່ອັນທີ 1: ຈຳນວນຄອບຄົວທຸກຍາກຍັງມີອັດຕາສ່ວນກວມ 16 % ຂອງຈຳນວນຄອບຄົວທົ່ວປະເທດ (ປີ 2012), ຊຶ່ງສະແດງໃຫ້ເຫັນວ່າມີບັນຫາຫລາຍຢ່າງທີ່ຕ້ອງມີການວິໄຈໄຈ້ແຍກຊອກຫາສາເຫດຂອງມັນ ເພື່ອກຳນົດວິທີການແກ້ໄຂ ໃຫ້ສອດຄ່ອງ ເຊັ່ນ:

- ຄວາມທຸກຍາກອັນເນື່ອງມາຈາກການມີລາຍໄດ້ຕໍ່າ ກໍຕ້ອງໄຈ້ແຍກຕື່ມວ່າ ການມີລາຍໄດ້ຕໍ່າຂອງປະຊາຊົນເຮົານັ້ນ ມີສາເຫດມາຈາກອັນໃດ; ຈາກນັ້ນ ຈຶ່ງເຫັນໄດ້ວ່າການມີລາຍໄດ້ຕໍ່ານັ້ນແມ່ນເນື່ອງມາຈາກການຜະລິດຍັງມີສະມັດຖະພາບຕໍ່າ ແລະ ການເຮັດວຽກຜະລິດບໍ່ເຕັມປ່ຽມ ມີການຫວ່າງວຽກຕາມລະດູການຫລາຍ.
- ອັດຕາສ່ວນການຕາຍຂອງເດັກເກີດໃໝ່ທີ່ມີອາຍຸຕໍ່າກວ່າ 1 ປີ ແລະ 5 ປີຍັງສູງ ຊຶ່ງເປັນປັດໄຈເຮັດໃຫ້ອາຍຸຍືນສະເລ່ຍຂອງປະຊາກອນຍັງຢູ່ໃນເກນຕໍ່າຄື 68,3 ປີ (ໃນປີ 2010); ຊຶ່ງສະແດງໃຫ້ເຫັນວ່າປະຊາຊົນລາວເຮົາຍັງມີບັນຫາດ້ານສຸຂະພາບ ຍ້ອນການຢູ່ກິນຍັງຂາດສຸຂະອະນາໄມ ແລະ ຂາດໂພສະນາການທີ່ດີ;ສ່ວນໃນດ້ານໜຶ່ງອີກ ກໍແມ່ນຍ້ອນການບໍລິການດ້ານສາທາລະນະສຸກຍັງບໍ່ທັນ

ໄດ້ຄຸນນະພາບ ແລະ ບໍ່ທົ່ວເຖິງ.

- ປະຊາຊົນສ່ວນຫລວງຫລາຍມີລະດັບການສຶກສາຕໍ່າ ແລະ ມີຈໍານວນບໍ່ໜ້ອຍທີ່ບໍ່ໄດ້ຮັບການສຶກສາ (ມີແຕ່ຮຽນລົບລ້າງຄວາມບໍ່ຮູ້ໜັງສື), ລະບົບການສຶກສາແຫ່ງຊາດຍັງມີບັນຫາດ້ານຄຸນນະພາບທີ່ຕິດພັນກັບການຮຽນ ແລະ ການສອນ; ເງື່ອນໄຂ ແລະ ໂອກາດສໍາລັບການຮຽນຮູ້ໃນດ້ານຕ່າງໆຂອງພົນລະເມືອງຍັງຈໍາກັດ, ທັດສະນະຄະຕິ ແລະ ຈຸດປະສົງດ້ານການຮຽນຂອງຄົນຈໍານວນບໍ່ໜ້ອຍຍັງບໍ່ທັນຖືກຕ້ອງ. ອັນນີ້ ກໍແມ່ນສິ່ງບົ່ງບອກອັນສໍາຄັນຂອງຄວາມທຸກຍາກ, ຊຶ່ງເອີ້ນວ່າ "**ທຸກວິຊາຄວາມຮູ້**".

ບັນຫາໃຫຍ່ອັນທີ 2: ເສດຖະກິດແຫ່ງຊາດຍັງຂຶ້ນກັບການກະສິກໍາ ແລະ ການສົ່ງອອກແຮ່ທາດ ແລະ ວັດຖຸດິບຈາກທໍາມະຊາດ, ການປຸງແຕ່ງສ້າງມູນຄ່າເພີ່ມຍັງມີໜ້ອຍ; ຜູ້ປະກອບການຜະລິດ-ທຸລະກິດຢູ່ພາຍໃນບໍ່ທັນເຂັ້ມແຂງ ຊຶ່ງເປັນສາເຫດເຮັດໃຫ້ຄວາມສາ ມາດແຂ່ງຂັນບໍ່ສູງ.

ສິ່ງສະແດງອອກອັນເປັນຮູບປະທໍາ ແມ່ນການຜະລິດເປັນສິນຄ້າ ແລະ ການບໍລິການສ້າງລາຍໄດ້ ຍັງຢູ່ໃນຂັ້ນຕົ້ນຂອງການຂະຫຍາຍຕົວ ແລະ ເຕີບໃຫຍ່ຕາມເງື່ອນໄຂ ແລະ ຄວາມສາມາດຂອງອັດຕະພາບເປັນຕົ້ນຕໍ, ສ່ວນການສົ່ງເສີມອັນຈໍາເປັນຍັງບໍ່ທັນເປັນລະບົບທີ່ຮັດກຸມ ເປັນຕົ້ນແມ່ນ ດ້ານນະໂຍບາຍ ດ້ານທຶນຮອນ ແລະ ວິທະຍາການ; ຍ້ອນແນວນັ້ນການຜະລິດເປັນສິນຄ້າ ຈຶ່ງມີລັກສະນະເອກະເທດ ແລະ ເປັນໄປໂດຍມັນເອງຫລາຍກວ່າ.

ບັນຫາໃຫຍ່ອັນທີ 3: ການເງິນແຫ່ງຊາດຍັງອ່ອນນ້ອຍ ແລະ

ຂາດການສະສົມໃນລະດັບອັນຈຳເປັນ; ຄວາມສາມາດດ້ານການລົງທຶນຈາກພາຍໃນ ເພື່ອການພັດທະນາຍັງຈຳກັດ, ຊຶ່ງຈຳເປັນຕ້ອງໄດ້ເພິ່ງພາການຊ່ວຍເຫລືອກູ້ຢືມຈາກພາຍນອກ ແລະ ການລົງທຶນຂອງຕ່າງປະເທດເປັນປັດໄຈສຳຄັນ ເພື່ອດຸ່ນດ່ຽງ ແລະ ຊ່ວຍຊູຍູ້ໝູນການເຕີບໂຕ ແລະ ການພັດທະນາ.

ບັນຫາໃຫຍ່ອັນທີ 4: ກົນໄກ ແລະ ລະບຽບການບໍລິຫານລັດ, ກໍຄື ລະບົບຄຸ້ມຄອງຂອງລັດຕໍ່ເສດຖະກິດ ຍັງບໍ່ທັນ**ກົມກຽວກັບກົນໄກ**ຕະຫລາດຕາມທິດສັງຄົມນິຍົມ; **ບັນດາສະຖາບັນທີ່ປະຕິບັດພາລະບົດບາດ**ໃນດ້ານນີ້ ຍັງບໍ່ທັນເຂັ້ມແຂງ ແລະ ຍັງປະຕິບັດລະບອບການປະສານງານແບບລວມສູນເປັນເອກະພາບບໍ່ທັນສັກສິດ; ສ່ວນການຄຸ້ມຄອງ-ການຈັດສັນ ແລະ ນຳໃຊ້ແຫລ່ງຊັບພະຍາກອນຍັງມີບັນຫາດ້ານຄວາມເຂັ້ມງວດ ແລະ ມີດ້ານທີ່ກໍ່ໃຫ້ເກີດຄວາມສ່ຽງຕໍ່ຄວາມຍືນຍົງ.

ຕໍ່ໄປນີ້ແມ່ນການໄຈ້ແຍກແຕ່ລະບັນຫາ ເພື່ອເປັນການແລກປ່ຽນທັດສະນະຄວາມຮັບຮູ້ນຳກັນ:

<u>ບັນຫາໃຫຍ່ອັນທີໜຶ່ງ</u>: ຄວາມທຸກຍາກຂອງປະຊາຊົນ.

ເນື່ອງຈາກວ່າຄົນທຸກຍາກ ແລະ ຄອບຄົວທຸກຍາກມີຢູ່ເກືອບທຸກໆປະເທດຂອງໂລກ; ຈາກນັ້ນ ຈຶ່ງມີການເລັ່ງທວງໃຫ້ກຳນົດ**ມາດຕະຖານຕີລາຄາ**ຄວາມທຸກຍາກຂອງປະຊາຊົນໃນປະເທດໃດໜຶ່ງ ແລະ ໃນຂອບ ເຂດທົ່ວໂລກ ດ້ວຍການນຳໃຊ້ສູດອັນເປັນທີ່ຍອມຮັບ ດັ່ງນີ້ :

ພວກໜຶ່ງໄດ້ຄົ້ນຄວ້ານຳສະເໜີໃຫ້ເອົາ**ລະດັບຕ່ຳສຸດ ຂອງລາຍໄດ້**ທີ່ຈຳເປັນສຳລັບຊື້ອາຫານການກິນ, ເຄື່ອງນຸ່ງຫົ່ມ ແລະ ເຄື່ອງໃຊ້

ສອຍພາຍໃນຄອບຄົວ, ລວມທັງການໃຊ້ຈ່າຍຄ່າທີ່ພັກພາອາໄສ, ຊື້ຢາປົວພະຍາດ ແລະ ການເສຍຄ່າຮັກສາສຸຂະພາບ... ຫລື ເວົ້າລວມແມ່ນ ສະເໜີໃຫ້ເອົາ**ລາຍໄດ້ຕ່ຳສຸດສຳລັບການຄອງຊີບຂອງຄົນຜູ້ໜຶ່ງເປັນມາດຕະຖານຕີລາຄາ.** ແຕ່ຄຳສະເໜີນີ້ໄດ້ຖືກປະຕິເສດຍ້ອນວ່າ**ບໍ່ສາມາດກຳນົດລະດັບຕ່ຳສຸດໂດຍລວມໄດ້ສຳລັບທົ່ວໂລກ**

- ເມື່ອເປັນແນວນັ້ນ ຈຶ່ງມີນັກຄົ້ນຄວ້າອີກພວກໜຶ່ງສະເໜີໃຫ້ຮັບຮອງເອົາ " ຂີດໝາຍ (ຫລື ລະດັບ) ຄວາມທຸກຍາກລະຫວ່າງປະເທດ" ຊຶ່ງຖືເອົາ**ລະດັບລາຍໄດ້ເປັນຈຳນວນເງິນ 370 ໂດລາສະຫະລັດ ຕໍ່ຄົນຕໍ່ປີ** ເປັນ**ມາດຕະຖານກຳນົດຄວາມສາມາດຊື້** (ຕາມລາຄາໃນປີ 1985) ແລະ ສະເໜີໃຫ້ຮັບຮອງເອົາເງິນໂດລາສະຫະລັດເປັນສະກຸນເງິນ ເພື່ອແລກປ່ຽນກັບເງິນຂອງປະເທດນັ້ນໆ.

ປະກົດວ່າຂໍ້ສະເໜີນີ້ ໄດ້ຖືກຍອມຮັບໃນຫລັກການ, ເພາະວ່າໃນປີ 1989 **ກອງທຶນປະຊາກອນຂອງອົງການສະຫະປະຊາຊາດ** ໄດ້ນຳໃຊ້ສູດນີ້ ເປັນມາດຕະຖານຕີລາຄາຄວາມທຸກຍາກໃນທົ່ວໂລກ ຊຶ່ງພົບວ່າເກືອບ 23 % ຫລື ປະມານ 1250 ລ້ານຄົນຂອງປະຊາກອນໂລກຍັງເປັນຄົນທຸກຍາກ, ຊຶ່ງໃນນັ້ນ ຢູ່ທະວີບອາຊີຂອງພວກເຮົາມີຄົນທຸກຍາກຫລາຍເຖິງ 675 ລ້ານຄົນ.

- ເຖິງວ່າກອງທຶນປະຊາກອນໂລກ ໄດ້ໃຊ້ສູດນີ້ເປັນມາດຕະຖານຕີລາຄາກໍຕາມ, ແຕ່ກໍມີຫລາຍປະເທດຮັບເອົານຳບໍ່ໄດ້. ເຫດຜົນທີ່ຫລາຍປະເທດຮັບເອົານຳບໍ່ໄດ້ນັ້ນແມ່ນຢູ່ບ່ອນວ່າການເອົາເງິນ 370 ໂດລາຕໍ່ຄົນຕໍ່ປີ (ຫລື ມື້ໜຶ່ງ-1 ໂດລາຕໍ່ຄົນ) ເປັນມາດຕະຖານນັ້ນມັນບໍ່ແທດກັບສະພາບຄວາມເປັນຈິງດ້ານການຄອງຊີບຂອງຄົນ

ຢູ່ແຕ່ລະປະເທດ; ເພາະວ່າລາຄາເຂົ້າ, ຊີ້ນ ປາ ອາຫານ, ເຄື່ອງນຸ່ງ ຫົ່ມ, ເຄື່ອງໃຊ້ສອຍໃນຄົວເຮືອນ ແລະ ລາຄາທີ່ພັກພາອາໄສຢູ່ແຕ່ ລະປະເທດລ້ວນແຕ່ຕ່າງກັນ. ຖ້າຫາກລາຄາຕ່າງກັນ, ຄວາມສາມາດ ຊື້ກໍຕ່າງກັນ ຫລື ໃຊ້ຈ່າຍໜຶ່ງໂດລາທໍ່ກັນ ແຕ່ອາດຈະໄດ້ ຊີ້ນ ປາ ອາຫານ ຫລາຍໜ້ອຍຕ່າງກັນ. ເມື່ອເປັນເຊັ່ນນັ້ນ ຫລາຍປະເທດ (ເຖິງວ່າຍອມຮັບເປັນຫລັກການ) ຈິ່ງໄດ້ຫລຸດມາດຕະຖານນັ້ນລົງໃຫ້ ແທດເໝາະກັບລະດັບການຄອງຊີບ ຫລື ລາຄາຢູ່ປະເທດຕົນ.

- ອັນນັ້ນສະແດງໃຫ້ເຫັນວ່າ ການກຳນົດ**ມາດຕະຖານຕີລາຄາຄວາມທຸກຍາກ** ແມ່ນບັນຫາໃຫຍ່ທີ່ມີລັກສະນະກວມລວມ, ຊຶ່ງຢູ່ ປະເທດພວກເຮົາ ກໍໄດ້ມີການຄົ້ນຄວ້າກຳນົດມາດຕະຖານສະເພາະ ຂອງຕົນ ເພື່ອໃຫ້ແທດເໝາະກັບລະດັບຄ່າຄອງຊີບ ແລະ ຈຸດພິເສດ ດ້ານການຢູ່ກິນຂອງຄົນລາວເຜົ່າຕ່າງໆ.

ຢູ່ປະເທດລາວເຮົາ ໄດ້ກຳນົດມາດຕະຖານຄວາມທຸກຍາກສຳ ລັບຄອບຄົວໄວ້ ດັ່ງນີ້: ຄອບຄົວທີ່ຈັດວ່າທຸກຍາກແມ່ນຄອບຄົວທີ່ມີ ລາຍຮັບສະເລ່ຍ ຄິດໄລ່ເປັນເງິນກີບຕ່ຳກວ່າມາດຕະຖານ ດັ່ງນີ້:

- ສະເລ່ຍທົ່ວປະເທດແມ່ນ: 192,000 ກີບ / ຄົນ / ເດືອນ
- ສຳລັບເຂດຊົນນະບົດແມ່ນ: 180,000 ກີບ / ຄົນ / ເດືອນ
- ສຳລັບເຂດຕົວເມືອງແມ່ນ: 240,000 ກີບ / ຄົນ / ເດືອນ

✳ ການກຳນົດມາດຕະຖານຕີລາຄາຄວາມທຸກຍາກ ແມ່ນມີ ຄວາມສຳຄັນແທ້; ແຕ່ອັນສຳຄັນກວ່ານັ້ນອີກ ແມ່ນການຄົ້ນຄວ້າກຳ ແໜ້ນຄວາມຈິງທີ່ວ່າ **ມີອັນໃດແດ່ທີ່ເປັນສາເຫດ**ເຮັດໃຫ້ຄົນ ແລະ ຄອບ ຄົວຈຳນວນບໍ່ໜ້ອຍຢູ່ປະເທດເຮົາຕົກຢູ່ໃນສະພາບທຸກຍາກ ?

ຫລັກມູນທິດສະດີທາງເສດຖະສາດໄດ້ໃຫ້ການຢືນຢັນວ່າ: ສາເຫດຕົ້ນຕໍຂອງຄວາມທຸກຍາກແມ່ນຍ້ອນ**ສະມັດຖະພາບການຜະລິດຕໍ່າ ຫລື ຍ້ອນການທຳມາຫາກິນ (ເຮັດໄຮ່-ເຮັດນາ) ໄດ້ຮັບຜົນຕອບແທນໜ້ອຍບໍ່ກຸ້ມກິນພາຍໃນຄອບຄົວ, ບໍ່ມີສ່ວນເຫລືອຂາຍພໍມີລາຍໄດ້ໄປຊື້ເຄື່ອງກິນຂອງໃຊ້ອັນຈຳເປັນພື້ນຖານ;** ຈາກນັ້ນຄອບຄົວຈຶ່ງຢູ່ໃນສະພາບທີ່ທຸກຍາກຂາດເຂີນ.

- **ສະມັດຖະພາບການຜະລິດ** ໝາຍເຖິງຄວາມສາມາດຂອງຊາວນາ ຫລື ຂອງກຳມະກອນ (ຜູ້ອອກແຮງງານເວົ້າລວມ) ຜູ້ໜຶ່ງໃນການສ້າງຜົນຜະລິດອອກມາໃນຫົວໜ່ວຍເວລາໃດໜຶ່ງ (ຊົ່ວໂມງ, ອາທິດ, ເດືອນ, ປີ). **ຕົວຢ່າງ**: ຊາວນາຄອບຄົວໜຶ່ງມີແຮງງານທັງໝົດ 5 ຄົນ, ເຮັດນາໝົດປີ ໄດ້ເຂົ້າເປືອກ 2000 ກິໂລ (2 ໂຕນ); ໃນກໍລະນີນີ້ ຖ້າໄລ່ສະເລ່ຍແມ່ນປີໜຶ່ງ ຜູ້ໜຶ່ງສາມາດຜະລິດໄດ້ແຕ່ 400 ກິໂລ. ອັນນີ້ໝາຍຄວາມວ່າ ເຂົ້າ 400 ກິໂລ ແມ່ນຕົວບົ່ງຊີ້**ສະມັດຖະພາບການຜະລິດຂອງຊາວນາຜູ້ໜຶ່ງໃນປີໜຶ່ງ.**

- **ສະມັດຖະພາບການຜະລິດ**ນີ້ແມ່ນມາດຕະຖານການຕີລາຄາອັນສຳຄັນທີ່ສຸດຕໍ່ຄວາມສາມາດ ກໍຄື ປະສິດທິຜົນຂອງການອອກແຮງງານ. ສະມັດຖະພາບການຜະລິດຕໍ່າ ຫລື ສູງ ມັນບົ່ງບອກໃຫ້ຮູ້ໄດ້ໂລດວ່າຜູ້ອອກແຮງງານຜູ້ນັ້ນມີຄວາມສາມາດ, ມີຄວາມອົດທົນສູ້ຊົນ ແລະ ມີສີມືຄືແນວໃດ; ຫລື ວ່າວິສາຫະກິດນັ້ນມີໂຄງສ້າງ-ມີການຈັດຕັ້ງການຜະລິດ ແລະ ການບໍລິຫານຄຸ້ມຄອງຄືແນວໃດ ?

- ຊາວນາທີ່ເຮັດການຜະລິດມີສະມັດຖະພາບສູງກວ່າຜູ້ອື່ນ ຈະ**ໄດ້ຮັບຜົນຜະລິດຫລາຍກວ່າ** ແລະ ຖ້າຫາກຂາຍໃນລາຄາດຽວກັນ

ກັບຜູ້ອື່ນ ກໍຈະໄດ້ເງິນຫລາຍກວ່າ. ອັນນີ້ ເອີ້ນວ່າຊາວນາເຮັດການຜະລິດມີປະສິດທິຜົນ. ສ່ວນປະສິດທິຜົນທີ່ເກີດຂຶ້ນ ກໍແມ່ນຍ້ອນສະມັດຖະພາບການຜະລິດເປັນປັດໄຈຕັດສິນ. ຖ້າຫາກເວົ້າແບບປຽບທຽບລະຫວ່າງຄອບຄົວຊາວນາດ້ວຍກັນ ກໍຈະເຫັນແຈ້ງວ່າຜູ້ທີ່ມີສະມັດຖະພາບການຜະລິດສູງກວ່າ ຈະເປັນຜູ້ໄດ້ຮັບຜົນຕອບແທນຫລາຍກວ່າ.

- ຍ້ອນສະມັດການຜະລິດສູງນີ້ເອງ, ບັນດາປະເທດທີ່ພັດທະນາແລ້ວ ຈຶ່ງສາມາດຜະລິດພືດຜົນກະສິກໍາໄດ້ຢ່າງຫລວງຫລາຍຕອບສະໜອງຄວາມຕ້ອງການພາຍໃນ ແລະ ສົ່ງອອກໄປຂາຍຕ່າງປະເທດ, ທັງໆທີ່ຊາວກະສິກອນຢູ່ປະເທດເຫລົ່ານັ້ນມີຈໍານວນບໍ່ຫລາຍ. ຖ້າຫາກທຽບສະມັດຖະພາບການຜະລິດ ລະຫວ່າງປະເທດທີ່ພັດທະນາແລ້ວກັບປະເທດພວມພັດທະນາ ຈະເຫັນວ່າມີການຫລຸດໂຕນກັນຫລາຍ, ທັງນີ້ ກໍຍ້ອນວ່າຢູ່ປະເທດທີ່ພັດທະນາແລ້ວສະມັດຖະພາບການຜະລິດແມ່ນນັບມື້ນັບສູງຂຶ້ນ, ແຕ່ວ່າຢູ່ປະເທດພວມພັດທະນາສະມັດຖະພາບການຜະລິດຊໍ້າພັດເພີ່ມຂຶ້ນຊ້າ. ຍ້ອນແນວນັ້ນສະມັດຖະພາບການຜະລິດຢູ່ປະເທດພວມພັດທະນາ (ລວມທັງຢູ່ປະເທດເຮົາ) ຈຶ່ງຕໍ່າກວ່າຢູ່ປະເທດທີ່ພັດທະນາແລ້ວຫລາຍເທົ່າ. ອັນນີ້ ແມ່ນສະພາບຄວາມເປັນຈິງ, ຊຶ່ງພວກເຮົາຄວນລົງເລິກຊອກຮູ້ວ່າຍ້ອນຫຍັງສະມັດຖະພາບການຜະລິດຢູ່ປະເທດພວມພັດທະນາ **ກໍຄື ຢູ່ປະເທດ**ເຮົາ ຈຶ່ງເພີ່ມຂຶ້ນຊ້າ ແລະ ມີລະດັບຕໍ່າກວ່າປະເທດທີ່ພັດທະນາແລ້ວ. ຂໍສະເໜີເພື່ອແລກປ່ຽນທັດສະນະກ່ຽວກັບ**ສາເຫດ**ຈໍານວນໜຶ່ງ ດັ່ງນີ້:

- **ສາເຫດອັນທີໜຶ່ງ**: ແມ່ນຍ້ອນກໍາມະກອນ ແລະ ຊາວກະສິ

ກອນ ຫລື ຊາວຜູ້ອອກແຮງງານລາວເຮົາເວົ້າລວມ ສ່ວນໃຫຍ່ແມ່ນບໍ່ໄດ້ຮັບການສຶກສາກໍ່ສ້າງທາງດ້ານວິຊາຊີບ; ຍິ່ງໄປກວ່ານັ້ນແມ່ນ**ຂາດຄວາມພ້ອມ**ໃນການຮຽນຮູ້ເອົາວິທະຍາສາດ-ວິທະຍາການໃໝ່ໆເຂົ້າຮັບໃຊ້ການທຳມາຫາກິນ ຂອງຕົນເອງໃຫ້ມີຜົນສຳເລັດຫລາຍຂຶ້ນ; **ຄວາມພ້ອມ**ທີ່ວ່ານັ້ນ ລວມມີຄວາມຮູ້ທົ່ວໄປ ແລະ ຄວາມຮູ້ດ້ານພາສາຕ່າງປະເທດ; ນອກຈາກນັ້ນ ກໍແມ່ນການມັກອ່ານ ມັກຮຽນ ກໍຄືຄວາມເປັນເຈົ້າການເຮັດວຽກດ້ວຍຄວາມອົດທົນສູ້ຊົນຍັງບໍ່ທັນກາຍເປັນມູນເຊື້ອ.

- **ສາເຫດອັນທີສອງ**: ແມ່ນຍ້ອນລະບຽບການ ແລະ ກົນໄກການຄຸ້ມຄອງເສດຖະກິດໃນບາງດ້ານ ຍັງກີດໜ່ວງຜູ້ປະກອບການຜະລິດທຸລະກິດ ແລະ ຜູ້ອອກແຮງງານໃນການຍົກສູງສະມັດຖະພາບການຜະລິດໃຫ້ສູງຂຶ້ນ ໂດຍສະເພາະແມ່ນ ກົນໄກດ້ານການເງິນ (ພາສີ-ອາກອນ), ກົນໄກດ້ານເງິນຕາ (ສິນເຊື່ອ ແລະ ດອກເບ້ຍທະນາຄານ); ນອກຈາກນັ້ນ ກໍແມ່ນລະບຽບການ ແລະ ຂັ້ນຕອນການກວດກາການຜະລິດ ກໍຄື ການຈໍລະຈອນສິນຄ້າທີ່ພາໃຫ້ມີການສິ້ນເປືອງເພີ່ມເຕີມຫລາຍ ແລະ ອື່ນໆອີກ.

- ເວົ້າສະເພາະຊາວກະສິກອນ ກໍມີດ້ານທີ່ຖືກກີດໜ່ວງດ້ວຍລະບຽບ-ລະບອບການຄຸ້ມຄອງການນຳໃຊ້ທີ່ດິນ ທີ່ບໍ່ທັນຮັດກຸມເຂັ້ມງວດ, ຊຶ່ງພາໃຫ້ການນຳໃຊ້ດິນບໍ່ຖືກກັບເປົ້າໝາຍ, ຂາດສິ່ງຈູງໃຈໃນການປັບປຸງທີ່ດິນໃຫ້ມີຄຸນນະພາບ ແລະ ມີສະມັດຖະພາບການຜະລິດສູງຂຶ້ນ. ອັນນີ້ ເປັນສາເຫດໜຶ່ງທີ່ພາໃຫ້ການນຳໃຊ້ດິນຍັງບໍ່ທັນມີປະສິດທິຜົນສູງ ແລະ ບໍ່ສາມາດເສີມຂະຫຍາຍທ່າແຮງຂອງດິນ ຊຶ່ງ

ເປັນພາຫະນະການຜະລິດພື້ນຖານ ແລະ ເປັນປັດໄຈສ້າງຜົນຜະລິດ -ສ້າງມູນຄ່າເພີ່ມອັນຕົ້ນຕໍ ໃນພື້ນຖານເສດຖະກິດແຫ່ງຊາດຂອງພວກເຮົາ.

• **ສາເຫດອັນທີສາມ:** ປະເທດເຮົາຍັງມີທຶນໜ້ອຍສຳລັບຊື້ເຄື່ອງຈັກເຄື່ອງລານ ກໍຄື ພາຫະນະ ວັດຖຸອຸປະກອນການຜະລິດອັນທັນສະໄໝ; ການຄົ້ນຄວ້າທາງດ້ານວິທະຍາສາດ ແລະ ວິທະຍາການທີ່ກ້າວໜ້າເຂົ້າຮັບໃຊ້ການຜະລິດ (ທັງຂອງຄອບຄົວປະຊາຊົນ ແລະ ຫົວໜ່ວຍການຜະລິດຂອງຜູ້ປະກອບການ) ຍັງມີໜ້ອຍ ຍ້ອນທຶນຮອນມີຈຳກັດ ແລະ ຍ້ອນຂາດກົນໄກ-ນະໂຍບາຍສົ່ງເສີມທີ່ເໝາະສົມ; ເບິ່ງຄືວ່າຈຳນວນນັກຄົ້ນຄວ້າ ແລະ ບັນດິດໄດ້ເພີ່ມຂຶ້ນຫລາຍ, ແຕ່ການສືບຕໍ່ເສີມຂະຫຍາຍ"ວຸດທິບັດ" ເພື່ອຕອບສະໜອງໃຫ້ແກ່ຄວາມຮຽກຮ້ອງຕ້ອງການຂອງການພັດທະນາພັດບໍ່ສົມຄູ່. ອັນນີ້ ເປັນສາເຫດເຮັດໃຫ້ປະເທດເຮົາຂາດນັກວິຊາການຜູ້ຊ່ຽວຊານສະເພາະດ້ານ ແລະ ນັກຄຸ້ມຄອງຜູ້ທີ່ມີຄວາມສາມາດ (ຜູ້ທີ່ເກັ່ງ), ເຮັດໃຫ້ຕຳແໜ່ງງານທີ່ດີຈຳນວນຫລວງຫລາຍ ທີ່ເກີດຈາກໂຄງການພັດທະນາ (ຂອງລັດ ແລະ ຂອງພາກເອກະຊົນ) ຖືກຍາດເອົາໄປຢ່າງງ່າຍດາຍໂດຍຊາວຕ່າງຊາດ.

• ລະບົບການຄຸ້ມຄອງ ແລະ ເງິນເດືອນຂອງລັດຖະກອນທີ່ເຮັດວຽກຕິດພັນກັບການຊຸກຍູ້ສົ່ງເສີມການຜະລິດຂອງປະຊາຊົນ ແລະ ຜູ້ປະກອບການຍັງບໍ່ທັນເປັນປັດໄຈຊຸກຍູ້ຄວາມຫ້າວຫັນ ແລະ ຄວາມເປັນເຈົ້າການໃນການປະຕິບັດໜ້າທີ່, ພະນັກງານທີ່ລົງຮາກຖານຍັງບໍ່ທັນແມ່ນນັກວິຊາການສະເພາະດ້ານທີ່ສາມາດໃຫ້ຄຳແນະນຳ ແລະ

ຊ່ວຍປະຊາຊົນໃນການປັບປຸງປ່ຽນແປງແບບວິທີການຜະລິດ ກໍຄື ການຍົກສູງສະມັດຖະພາບການຜະລິດ.

- ນອກຈາກສາເຫດ 3 ຢ່າງດັ່ງກ່າວນັ້ນ, **ການມີວຽກເຮັດບໍ່ປົກກະຕິ** ແລະ **ການຫວ່າງງານຕາມລະດູການ**, ກໍຍັງເປັນສາເຫດໜຶ່ງທີ່ພາໃຫ້ປະຊາຊົນຈຳນວນບໍ່ໜ້ອຍຍັງທຸກຍາກຂາດເຂີນ ແລະ ມີລະດັບຊີວິດການເປັນຢູ່ຕໍ່າ ຍ້ອນມີລາຍໄດ້ໜ້ອຍບໍ່ພຽງພໍສໍາລັບການຕອບສະໜອງຄວາມຕ້ອງການອັນພື້ນຖານ. ຄວາມຈິງມີຢູ່ວ່າ ຊາວນາ-ຊາວສວນ (ຫລື ຊາວກະສິກອນ) ກໍຄື ຊາວຜູ້ອອກແຮງງານລາວເຮົາຍັງໃຊ້ເວລາອອກແຮງງານໃນມື້ໜຶ່ງບໍ່ເຕັມ 8 ຊົ່ວໂມງ, ທັງນີ້ ກໍຍ້ອນວ່າເຂົາເຈົ້າເປັນຜູ້ອອກແຮງງານ "ອິດສະລະ" (ບໍ່ມີຜູ້ຄຸມງານ) ສະນັ້ນ ຈຶ່ງບໍ່ເຂັ້ມງວດຕໍ່ເວລາ, ຢາກເຮັດກໍເຮັດ, ຢາກເຊົາກໍເຊົາ; ຊຶ່ງຖ້າຫາກໄລ່ເປັນອາທິດ ຫລື ເປັນເດືອນ-ເປັນປີ ເວລາເຮັດວຽກບໍ່ເຕັມຊົ່ວໂມງກໍຍິ່ງຫລາຍ, ເພາະວ່ານອກຈາກຈະພັກວັນເສົາ-ວັນທິດແລ້ວເພິ່ນຍັງພັກເອງໃນມື້ວັນສິນ, ວັນບຸນ, ວັນດອງ, ວັນເກີດ... ແມ່ນຢູ່ວ່າຊາວກະສິກອນຢູ່ປະເທດເຮົາເປັນຄົນດຸໝັ່ນ "ໄປຢຽບໝາ-ມາຢຽບຊຽດ" ແຕ່ເພິ່ນກໍເຮັດແບບ "ຄ່ອຍຫລິ້ນ-ຄ່ອຍກິນ" ເປັນສ່ວນໃຫຍ່, ຫາກບໍ່ໄດ້ຄໍານຶງເຖິງຊົ່ວໂມງການ-ຊົ່ວໂມງງານພໍປານໃດ. ດັ່ງນັ້ນ ເພິ່ນຈຶ່ງບໍ່ໄດ້ໃຊ້ເວລາເຂົ້າໃນການຜະລິດຢ່າງເຕັມປ່ຽມ ຫລື ບໍ່ໄດ້ອອກແຮງງານຜະລິດຢ່າງເຕັມເວລາ ແລະ ເຕັມຄວາມສາມາດຂອງຕົນ.

ການເຮັດວຽກບໍ່ເຕັມປ່ຽມ ຍ້ອນສາເຫດດັ່ງກ່າວນັ້ນ ຍ່ອມສົ່ງຜົນເຮັດໃຫ້ການຜະລິດໄດ້ຜົນບໍ່ເຕັມສ່ວນ, ເມື່ອບວກຕື່ມກັບລະດັບວິຊາຊີບ ແລະ ສີມືແຮງງານທີ່ຍັງຕໍ່າ ມັນຍິ່ງເຮັດໃຫ້ສະມັດຖະພາບການ

ຜະລິດຕ່ຳລົງ. ຖ້າຫາກວ່າໃນທົ່ວປະເທດມີຜູ້ອອກແຮງງານຫລາຍຄົນເປັນຄືແນວນັ້ນ, ເປັນອັນແນ່ນອນວ່າ ຜົນຜະລິດລວມທີ່ອອກມາກໍຈະໄດ້ບໍ່ເຕັມສ່ວນ; ຊຶ່ງສາມາດເຮັດໃຫ້ການເພີ່ມຂຶ້ນຂອງລວມຍອດຜະລິດຕະພັນພາຍໃນບໍ່ໄດ້ຕາມຄາດໝາຍ. ອັນນີ້ຍັງເປັນບັນຫາໃຫຍ່ສຳລັບປະເທດເຮົາ ກໍຄື ປະເທດພວມພັດທະນາອື່ນໆ, ທັງນີ້ ກໍຍ້ອນວ່າລວມຍອດຜະລິດຕະພັນພາຍໃນສ່ວນໜຶ່ງທີ່ສຳຄັນ ແມ່ນຖືກສ້າງຂຶ້ນຢູ່ໃນຂົງເຂດກະສິກຳ ຊຶ່ງແມ່ນຊາວກະສິກອນເປັນຜູ້ຜະລິດຕົ້ນຕໍ.

ສຳລັບຢູ່ໂຮງຈັກໂຮງງານ ຫລື ສະຖານທີ່ກໍ່ສ້າງ ຜູ້ອອກແຮງງານທີ່ຂາດຄວາມຕັ້ງໃຈ, ຂາດຄວາມອົດທົນສູ້ຊົນ ແລະ ທັງຂາດລະບຽບວິໄນໃນການເຮັດວຽກກໍຍັງມີຫລາຍ, ຊຶ່ງເປັນສາເຫດເຮັດໃຫ້ສະມັດຖະພາບຂອງງານຕ່ຳເຖິງຂັ້ນວ່າເອົາຜູ້ນັ້ນອອກຈາກວຽກ ຫລື ຜູ້ນັ້ນບໍ່ມາເຮັດວຽກ (ໄປຫລິ້ນບຸນຢູ່ບ້ານ), ມັນກໍບໍ່ມີຜົນກະທົບຫຍັງຕໍ່ການຜະລິດໂດຍລວມ. ຖ້າຫາກວ່າຜູ້ອອກແຮງງານສ່ວນຫລວງຫລາຍຢູ່ປະເທດເຮົາເປັນຄືແນວນັ້ນ, ນອກຈາກຈະເຮັດໃຫ້ຜູ້ປະກອບການ-ຜູ້ຈ້າງງານເຈັບຫົວ; ມັນຍັງອາດເຮັດໃຫ້ອັດຕາການເຕີບໂຕຂອງເສດຖະກິດແຫ່ງຊາດສະງັກຊັກຊ້າລົງໄດ້ ຫລື ຍິ່ງໄປກວ່ານັ້ນ ອາດຈະເຮັດ ໃຫ້ການພັດທະນາບໍ່ບັນລຸຜົນຕາມຄາດໝາຍ.

- ສາເຫດສຳຄັນອັນໜຶ່ງທີ່ພາໃຫ້ສະມັດຖະພາບການຜະລິດຢູ່ປະເທດເຮົາຕ່ຳ ນັ້ນແມ່ນ**ຍ້ອນຄົນທີ່ມີຄວາມຮູ້ຄວາມສາມາດຈຳນວນບໍ່ໜ້ອຍຍັງບໍ່ມີໂອກາດ ແລະ ບໍ່ມີເງື່ອນໄຂໄດ້ເຂົ້າເຮັດວຽກ** ຫລື ເຮັດວຽກບໍ່ເຕັມເມັດເຕັມໜ່ວຍ; ເມື່ອເປັນຄືແນວນັ້ນ ວິຊາຄວາມຮູ້ທີ່ໄດ້ຮຽນມາ ແລະ ເຫື່ອແຮງ ກໍບໍ່ໄດ້ຖືກອຸທິດໃຫ້ແກ່ການສ້າງຜົນຜະລິດ,

ສ້າງມູນຄ່າເພີ່ມໃຫມ່ເຂົ້າໃນເສດຖະກິດແຫ່ງຊາດ. ເປັນຫຍັງຄົນທີ່ໄດ້ຮັບການສຶກສາ, ມີວິຊາຄວາມຮູ້ ຈຶ່ງບໍ່ໄດ້ເຂົ້າເຮັດວຽກ ຫລື ເຮັດວຽກບໍ່ເຕັມເມັດເຕັມໜ່ວຍ.

ກ່ອນອື່ນແມ່ນຍ້ອນບ່ອນເຮັດວຽກ ແລະ ຕໍາແໜ່ງງານທີ່ເໝາະສໍາລັບເຂົາເຈົ້າມີຈໍາກັດ, ການຮັບເອົາຄົນທີ່ມີລະດັບເຂົ້າເຮັດວຽກໃນແຕ່ລະປີໜ້ອຍ, ແຕ່ຜູ້ສະໝັກພັດມີຫລາຍ. ສະນັ້ນ ຈຶ່ງມີການແຂ່ງຂັນສູງ; ມີແຕ່ຜູ້ເກັ່ງກວ່າທໍ່ນັ້ນ ຈຶ່ງໄດ້ຖືກເລືອກເຂົ້າເຮັດວຽກ.

ແຕ່ກໍມີສາເຫດອື່ນອີກທີ່ພາໃຫ້ຜູ້ມີວິຊາຄວາມຮູ້ ແລະ ຜູ້ເກັ່ງກວ່າບໍ່ມີໂອກາດ ແລະ ບໍ່ມີເງື່ອນໄຂເຂົ້າເຮັດວຽກ; ນັ້ນແມ່ນການເລືອກ-ການຮັບເອົາຄົນເຂົ້າເຮັດວຽກ ຍັງບໍ່ທັນໂປ່ງໃສ ຍ້ອນອັນທີ່ເອີ້ນວ່າລະບົບ "ເສັ້ນສາຍ" ຫລື ມີການ "ຈ້າງເຂົ້າເຮັດການ". ໃນເມື່ອພວກທີ່ມີ "ເສັ້ນສາຍ" ແລະ ບໍ່ເກັ່ງແທ້, ທັງບໍ່ມີຄວາມຕັ້ງໃຈຈິງທີ່ຈະເຮັດວຽກ (ມີແຕ່ຢາກເຂົ້າການ ແຕ່ບໍ່ຢາກເຮັດວຽກ) ເຂົ້າໄປຫລາຍ, ມັນກໍບໍ່ຊ່ວຍໃຫ້ສະມັດຖະພາບຂອງງານເພີ່ມຂຶ້ນ ແລະ ການຜະລິດກໍບໍ່ມີປະສິດທິພາບສູງພໍທໍ່ໃດ, ທັງນີ້ ກໍຍ້ອນວ່າຄົນພວກນັ້ນບໍ່ໄດ້ເຮັດວຽກຢ່າງເຕັມປ່ຽມ.

ສາມາດສະຫລຸບໄດ້ວ່າ: ສາເຫດອັນໜຶ່ງຂອງຄວາມທຸກຍາກຂອງປະຊາຊົນເຮົາ ແລະ ຄວາມດ້ອຍພັດທະນາຂອງປະເທດເຮົາແມ່ນມາຈາກການທໍາມາຫາກິນ, ການຜະລິດ, ການເຮັດວຽກທີ່ມີສະມັດຖະພາບບໍ່ສູງ; ປະຊາຊົນເຮົາຈໍານວນບໍ່ໜ້ອຍ ຍັງບໍ່ມີວຽກເຮັດງານທໍາທັງມີການຫວ່າງງານຕາມລະດູການ ຫລື ເຮັດວຽກບໍ່ເຕັມປ່ຽມຫລາຍພໍສົມຄວນ. ການຜະລິດ ແລະ ການເຮັດວຽກມີສະມັດຖະພາບຕໍ່າ ກໍ

ຂໍໂທດຫຼາຍໆ

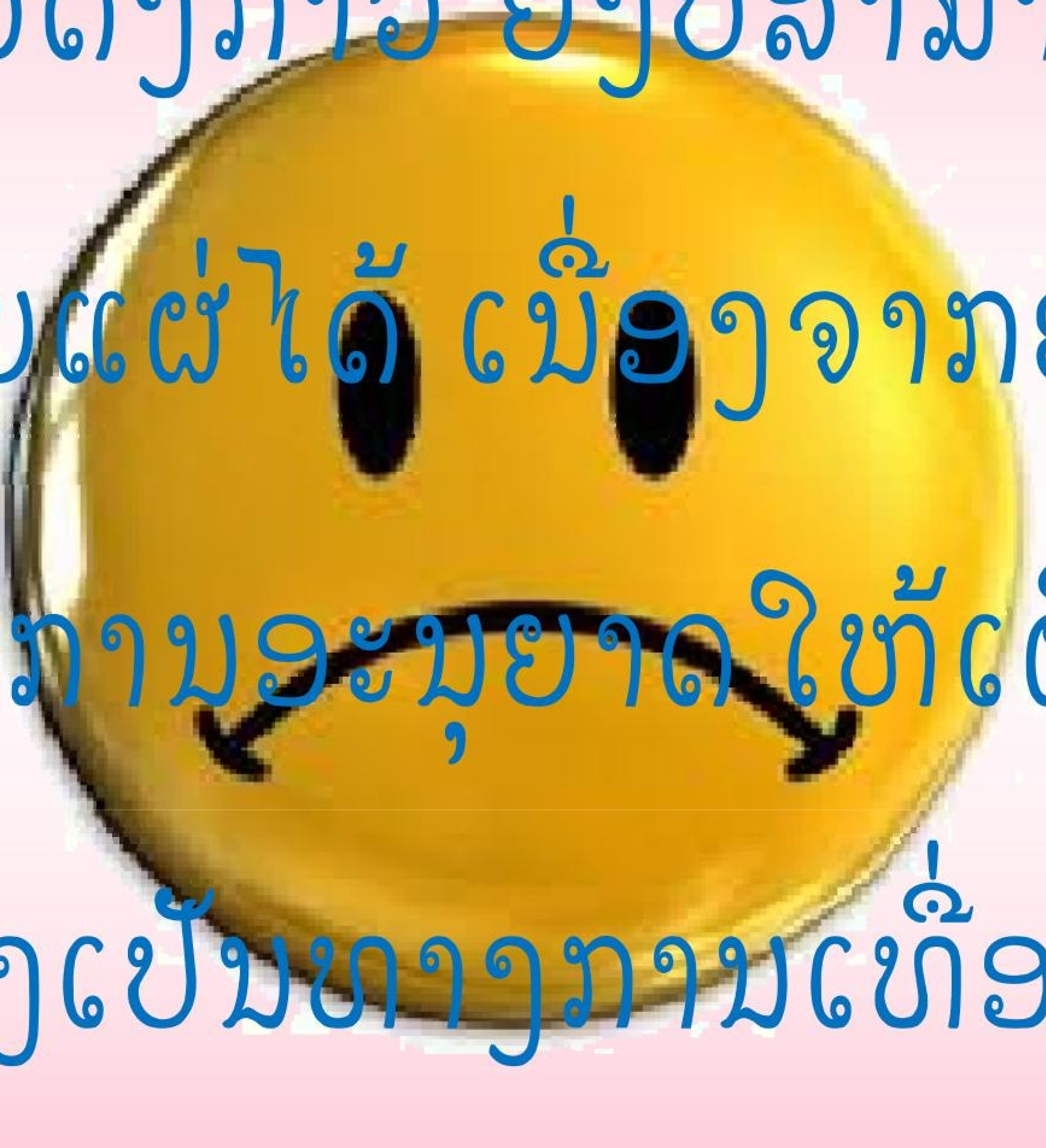

ປື້ມຫົວດັ່ງກ່າວ ຍັງບໍ່ສາມາດນຳ
ມາເຜີຍແຜ່ໄດ້ ເນື່ອງຈາກຍັງບໍ່
ໄດ້ຮັບການອະນຸຍາດໃຫ້ເຜີຍແຜ່
ໄດ້ຢ່າງເປັນທາງການເທື່ອ...

ດ້ວຍຄວາມຮັກແພງ